

Hvordan forske på det vi ikke kan se?

Faglig påfyll

INGVILD

Birthe, hvordan kan forskerne forske på det indre av en planet?

BIRTHE

De har fleire metoder. Vi ser på noen av dem i opplegget. Hvordan en planet spinner gir informasjon om den er flytende eller fast inni. Magnetfeltet rundt en planet forteller oss at planeten har en kjerne av jern. Men det som gir oss aller mest informasjon er jordskjelvene på jorden, eller marsskjelvene på Mars eller faktisk solskjelvene på solen. Disse skjelvene sender ut bølger. Hvis forskerne klarer å registrerer disse bølgene og hvordan de beveger seg kan de gi mye informasjon om det indre av planeten. Vi snakker ikke om bølgene til elevene, men om du vil det kan du gjerne ta det med. Et jordskjelv sender ut både trykkbølger (kalt t-bølger) og det som kalles s-bølger. De som beveger seg som en slange. S-bølgene kan ikke bevege seg i flytende materialer. Når forskerne følger målingen til s-bølgen, og de ser områder der det bare er en rett strek vet de at der er det flytende materiale.

INGVILD

Eg kan tenke meg at jordskjelv alltid er et fascinerte og populært tema.

BIRTHE

Ja, det er jo det. Og det forskes mye på det.

INGVILD

Kan forskerne forutse jordskjelv?

BIRTHE

Nei, det er veldig vanskelig . Det er kanskje urealistisk å forvente at vi skal kunne forutse når jordskjelv vil oppstå, men det forskes mye på å

finne områder der det er best å bygge broer, sjukehus osv. Altså hvor det er liten sjanse for at grunnen kan gi etter i forbindelse med et jordskjelv.

INGVILD

Tror du noen barn vil bli redde når de lærer om dette?

BIRTHE

Vi tar opp akkurat det i en av samtalene med geofysiker Mathilde Sørensen. Hun er opptatt av å frem det som er sant, samtidig som hun får frem at det er lite sannsynlig at de vil bli rammet av jordskjelv. Eg synes hun får det til å en veldig fin og betryggende måte.